

Förenklat utmätningsförfarande

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2006/07:34 Förenklat utmätningsförfarande. I propositionen föreslår regeringen ändringar i utsökningensbalken. Förslagen syftar till att förenkla utmätningsförfarandet hos Kronofogdemyndigheten i enskilda mål, dvs. i huvudsak mål som gäller verkställighet av privaträttsliga fordringar. I stället för den nuvarande ordningen med två skilda nivåer för undersökning av gäldenärens tillgångar, begränsad och fullständig tillgångsundersökning, föreslås en enhetlig reglering av tillgångsundersökningar. Handläggningen, som i dag är ettårig, skall enligt förslaget kunna pågå utan tidsbegränsning mot en årlig avgift. Därutöver föreslås en ändring som innebär en begränsning av statens ansvar för kostnader för vissa handräckningsåtgärder.

Lagändringarna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 2008.

Övriga i propositionen framlagda lagförslag är föranledda av inrättandet av den rikstäckande Kronofogdemyndigheten. Dessa lagändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 2007.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen, och utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	4
Förenklat utmätningsförfarande	4
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	6
Propositionen	6
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Förenklat utmättningsförfarande

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i utsökningsbalken,
2. lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.,
3. lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen,
4. lag om ändring i lagen (2005:500) om erkännande och verkställighet inom Europeiska unionen av frysningsbeslut.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2006/07:34.

Stockholm den 15 mars 2007

På civilutskottets vägnar

Carina Moberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carina Moberg (s), Inger René (m), Ewa Thalén Finné (m), Johan Löfstrand (s), Andreas Norlén (m), Lennart Pettersson (c), Christina Oskarsson (s), Jan Ertsborn (fp), Hillevi Larsson (s), Christine Jönsson (m), Yvonne Andersson (kd), Anti Avsan (m), Egon Frid (v), Ameer Sachet (s), Lars Tysklind (fp), Jan Lindholm (mp) och Eva Sonidsson (s).

Utskottets överväganden

Förenklat utmätningsförfarande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Propositionen och utskottet ställningstagande

I propositionen föreslår regeringen – efter att ha hört Lagrådet – att riksdagen antar i propositionen framlagda förslag till ändringar i utsökningsbalken och lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. De framlagda lagförslagen bygger på två rapporter från dåvarande Riksskatteverket. Rapporterna har remissbehandlats.

Lagförslagen syftar till att förenkla utmätningsförfarandet hos Kronofogdemyndigheten. Förenklingarna tar särskilt sikte på enskilda mål, dvs. i huvudsak mål som gäller verkställighet av privaträttsliga fordringar. De framlagda förslagen innebär sammanfattningsvis följande. Den nuvarande indelningen av tillgångsundersökningar i fullständig tillgångsundersökning och begränsad tillgångsundersökning ersätts av en enhetlig reglering av tillgångsundersökningar. Det nuvarande systemet i utmätningsmål med ettåriga handläggningsperioder ersätts med ett system där handläggningen inte är tidsbegränsad. Om den årliga grundavgiften inte kan tas ut av gäldenären och sökanden inte betalar den, skall Kronofogdemyndigheten kunna avskriva målet. Sökanden i enskilt mål skall underrättas om vilka åtgärder Kronofogdemyndigheten avser att vidta i framtiden om gäldenären visar sig sakna tillgångar till full betalning. Om sökanden i ett enskilt mål har medgivit uppskov med utmätningen, skall inga utmätningsåtgärder vidtas i målet. Kronofogdemyndigheten skall underrätta även gäldenären när en genomförd utmätning lett till slutsatsen att gäldenären saknar utmätningsbara tillgångar till full betalning av utmätningsfordringen.

Propositionen innehåller också förslag till ändringar som begränsar statens kostnadsansvar vid handräckning efter exekutiv försäljning. Om köparen begär handräckning efter exekutiv försäljning av fast egendom för att komma i besittning av egendomen, skall köparen ansvara för de kostnader som inte kan tas ut hos den mot vilken åtgärden har vidtagits. Detta skall dock inte gälla handräckning för att komma i besittning av bostad.

De föreslagna reglerna föranleder inte några ändringar i de principer som gäller för uttag av avgifter i utsökningsmål. Grundavgiften i enskilda utsökningsmål bör, anför regeringen, i enlighet med vad riksdagen tidigare uttalat, sättas med utgångspunkt i att verksamheten är en del av statens rättsvårdande verksamhet och bör alltså inte vara avsedda att täcka statens fulla kostnader (bet. LU 1986/87:21).

Ändringarna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 2008. Den nya bestämmelsen om kostnadsansvaret vid handräckning efter exekutiv försäljning skall dock inte gälla i fråga om försäljningar som skett före ikraftträdandet.

Övriga i propositionen framlaga lagförslag – ändringar i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen och lagen (2005:500) om erkännande och verkställighet inom Europeiska unionen av frysningensbeslut – är följdändringar med avseende på inrättandet av den rikstäckande Kronofogdemyndigheten. Dessa lagändringar är avsedda att träda i kraft den 1 juli 2007.

Regeringens förslag återfinns i *bilaga 1* och lagförslagen i *bilaga 2*.

I ärendet har inkommit två skrivelser, en från Finansbolagens Förening och en från Svenska Inkassoföreningen.

Lagförslagen har inte mött några invändningar i motioner, och utskottet anser att riksdagen bör anta regeringens lagförslag.

I ärendet har civilutskottet noterat att regeringen i propositionen uttalat som sin avsikt att tillsätta en utredning som skall göra en allmän översyn av utskökningsbalken och då utreda frågor som tagits upp i ett antal framställningar rörande balken från myndigheter, organisationer och enskilda. Utskottet välkomnar ett sådant arbete.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2006/07:34 Förenklat utmätningsförfarande:

Riksdagen antar de i propositionen framlagda förslagen till

1. lag om ändring i utsökningsbalken,
2. lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.,
3. lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen,
4. lag om ändring i lagen (2005:500) om erkännande och verkställighet inom Europeiska unionen av frysningbeslut.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om utsökningsbalken¹
dels att 4 kap. 9 c–9 g och 13 a §§ skall upphöra att gälla,
dels att i 2 kap. 27 §, 10 kap. 16 § och 12 kap. 35 § ordet ”landstingskommun” skall bytas ut mot ”landsting”,
dels att 4 kap. 9–9 b, 10, 33 och 36 §§ samt 17 kap. 1–3 och 5 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.
9 §²

Ett mål om utmätning handläggs under ett år från dagen för ansökan. Vid utmätning för ett konkursbos räkning enligt 7 kap. 19 § handläggs dock målet under konkursen utan tidsbegränsning. Ett mål kan under handläggningstiden vara föremål för utredning, verkställighetsåtgärder eller bevakning.

Pågår vid utgången av en ettårsperiod utmätning av lön för underhållsbidrag som avses i 1 a § första stycket, skall målet handläggas under ytterligare en ettårsperiod.

Försätts gäldenären i konkurs avbryts handläggningen av målet, såvida inte utmätning av lön pågår för en fordran som avser underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § eller utmätning skall ske för ett konkursbos räkning enligt 7 kap. 19 §.

Kronofogdemyndigheten skall i den utsträckning som behövs med hänsyn till ansökans innehåll, tillkommande uppgifter, gäldenärens förhållanden och omständigheterna i övrigt utreda gäldenärens anställnings- och inkomstförhållanden samt undersöka om gäldenären har utmätningsbar egendom.

¹ Senaste lydelse av

9 c § 1995:298

9 d § 1995:298

9 e § 1995:298

9 f § 1995:298

9 g § 1995:298

13 a § 1995:298.

² Senaste lydelse 1995:298.

9 a §³

Handläggningen skall fortsätta under ytterligare en ettårsperiod om sökanden begär det (förnyelseansökan). En sådan ansökan får göras tidigast sex månader före handläggningstidens utgång. Handläggningstiden får förlängas ett obegränsat antal gånger.

Om gäldenären enligt utredningen saknar tillgångar till full betalning av utmätningssfordringen, skall Kronofogdemyndigheten snarast underrätta sökanden och gäldenären om detta. Sökanden skall också underrättas om vilka utredningsåtgärder som myndigheten avser att vidta senare under målets handläggning.

9 b §⁴

Om gäldenären under handläggningstiden försätts i konkurs, skall målets handläggning avbrytas. Gäller målet en fordran med panträtt i viss egendom, följer det av 3 kap. 7 § konkurslagen (1987:672) att det skall handläggas vidare i den del som avser utmätning i egendomen. Pågår löneutmätning gäller 7 kap. 19 §.

Utmätt gods får säljas och influtna medel redovisas trots att handläggningstiden löpt ut eller handläggningen avbrutits enligt 9 §. Detsamma gäller i fråga om åtgärd mot arbetsgivare enligt 7 kap. 21 §.

Egendom som har utmätts före konkursen får säljas och influtna medel redovisas i den utsträckning som följer av 3 kap. 8 § konkurslagen. Detsamma gäller för åtgärder mot arbetsgivare enligt 7 kap. 21 §.

10 §⁵

Utmätning skall ske så snart som möjligt efter det att behövliga handlingar har kommit in till kronofogdemyndigheten.

Utmätning skall ske så snart som möjligt efter det att de handlingar som behövs har kommit in till Kronofogdemyndigheten.

Om sökanden medger uppskov med utmätningen och om uppskovet varar över två månader, är ansökan förfallen. Om sökanden medger uppskov fler än två gånger under en ettårig handläggningstid, är ansökan också förfallen. Under uppskovstiden tillämpas 9 f andra stycket och 11 §§.

Om sökanden medger uppskov med utmätningen och uppskovet varar över två månader, förfaller ansökan. Detsamma gäller om sökanden medger uppskov fler än två gånger under ett år.

³ Senaste lydelse 1995:298.

⁴ Senaste lydelse 1995:298.

⁵ Senaste lydelse 1995:298.

33 §⁶

Om det genom rättegång eller på annat sätt blir utrett att utmätt egendom tillhörde tredje man, skall utmätningen hävas, såvida *ej* tredje mannen efter föreläggande har förlorat sin rätt mot sökanden. Har egendomen sålts, gäller hävandet av utmätningen endast rätten till influtna medel.

Utmätningen skall också hävas, om försäljning av egendomen eller indrivning av utmätt fordran inte kan antas ge ett överskott som gör åtgärden försvarlig *eller om fordringsanspråket kan antas bli tillgodosett genom utmätning av lön under handläggningsperioden.*

Om det genom rättegång eller på annat sätt blir utrett att utmätt egendom tillhörde tredje man, skall utmätningen hävas, såvida *inte* tredje mannen efter föreläggande har förlorat sin rätt mot sökanden. Har egendomen sålts, gäller hävandet av utmätningen endast rätten till influtna medel.

Utmätningen skall också hävas, om försäljning av egendomen eller indrivning av utmätt fordran inte kan antas ge ett överskott som gör åtgärden försvarlig.

36 §⁷

I ett allmänt mål behöver sökanden inte underrättas enligt 9 a §.

Bestämmelserna i 9–10 och 13 a §§ tillämpas *inte* i allmänt mål. Bestämmelser om indrivning i *allmänt* mål finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Bestämmelserna i 10 § *andra stycket* skall *inte* tillämpas i ett allmänt mål. Bestämmelser om uppskov i *allmänna* mål finns i 7–9 §§ lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

17 kap.

1 §⁸

I utsökningsmål tas ut ersättning för statens kostnader för förfarandet hos *kronofogdemyndigheten i den omfattning regeringen föreskriver* (förrättningskostnader).

I utsökningsmål *får det tas ut en årlig grundavgift för allmänna kostnader vid handläggningen och även i övrigt* tas ut ersättning för statens kostnader för förfarandet hos *Kronofogdemyndigheten* (förrättningskostnader).

Regeringen får meddela föreskrifter om när ersättning skall tas ut och om ersättningens storlek.

2 §

Sökanden ansvarar mot staten för förrättningskostnaderna i målet, om *ej* annat följer av 3 eller 4 §

Sökanden ansvarar mot staten för förrättningskostnaderna i målet, om *inte något* annat följer av 3

⁶ Senaste lydelse 1995:298.

⁷ Senaste lydelse 1995:298.

⁸ Senaste lydelse 1992:636

eller av särskild föreskrift.

I fråga om *kostnad* för åtgärd som har begärts av annan än sökanden i målet skall den som har begärt åtgärden anses som sökande. När fastighet enligt 12 kap. 49 § har indragits i försäljning av gemensamt in-tecknad fastighet, skall dock sökanden i målet an-svara även för *kostnad* som föran-leds av indragningen, om han har sämre rätt än den som har begärt indragning.

Sökanden ansvarar inte för för-rättningskostnaderna för utmätning enligt 7 kap. 21 § eller för hand-räckning enligt 8 kap. 18 §.

Sökanden ansvarar inte heller för förrättningskostnaderna i mål om utmätning för fordran som vid utmätning av lön har företrädesrätt enligt 7 kap. 14 §.

Vid avhysning ansvarar sökan-den *ej* för *kostnad* för förvaring av svarandens egendom eller för *annan åtgärd* som väsentligen av-ser att skydda svaranden mot förlust. Detsamma gäller *kostnad* för försäljning enligt 16 kap. 7 §.

Förrättningskostnader för vilka sökanden ansvarar skall förskotte-ras av honom, om *kronofogdemyndigheten* begär det. Staten, kom-mun, *landstingskommun* och kom-munalförbund är dock *ej* skyldiga att lämna sådant förskott.

Betalas *ej* förskott inom före-lagd tid, får verkställigheten *in-ställas*. *Kronofogdemyndigheten kan i sådant fall även häva vid-*

eller 4 § eller av särskild före-skrift. *Betalar sökanden inte en grundavgift inom förelagd tid, får Kronofogdemyndigheten avskriva målet.*

I fråga om *kostnader* för *en* åtgärd som har begärts av *någon* annan än sökanden i målet skall den som har begärt åtgärden anses som sökande. När *en* fastighet enligt 12 kap. 49 § har indragits i försäljning av *en* gemensamt in-tecknad fastighet, skall dock sökanden i målet an-svara även för *kostnader* som föran-leds av in-dragningen, om han har sämre rätt än den som har begärt indragning.

3 §⁹

Sökanden ansvarar inte för för-rättningskostnaderna för utmätning enligt 7 kap. 21 § eller för *sådan* handräckning enligt 8 kap. 18 § *som behövs för att komma i besitt-ning av lös egendom eller bostad.*

Vid avhysning ansvarar sökan-den *inte* för *kostnader* för förva-ring av svarandens egendom eller för *andra åtgärder* som väsent-ligen avser att skydda svaranden mot förlust. Detsamma gäller *kost-nader* för försäljning enligt 16 kap. 7 §.

5 §

Förrättningskostnader för vilka sökanden ansvarar skall förskotte-ras av honom, om *Kronofogde-myndigheten* begär det. Staten, kommun, *landsting* och kommunalförbund är dock *inte* skyldiga att lämna sådant förskott.

Betalas *inte* förskott inom före-lagd tid, får *Kronofogdemyndig-heten inställa* verkställigheten och häva vidtagna åtgärder. Om för-

⁹ Senaste lydelse 1995:298.

tagen åtgärd.

*skottet avser en grundavgift, får
myndigheten i stället avskriva
målet.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.
 2. Om exekutiv försäljning har skett före ikraftträdandet, gäller 17 kap.
 - 3 § i paragrafens äldre lydelse.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Kronofogdemyndigheten skall, utöver vad som följer av 4 kap. 9 c § utsökningsbalken, göra den utredning om gäldenärens ekonomiska förhållanden som behövs för att en lämplig indrivningsåtgärd skall kunna bestämmas (gäldenärsutredning).

Föreslagen lydelse

6 §¹

Kronofogdemyndigheten skall, utöver vad som följer av 4 kap. 9 § utsökningsbalken, göra den utredning om gäldenärens ekonomiska förhållanden som behövs för att en lämplig indrivningsåtgärd skall kunna bestämmas (gäldenärsutredning).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

¹ Senaste lydelse 1995:312.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen

Härigenom föreskrivs att i 24 och 28 §§ lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen¹ ordet "Skatteverket" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Kronofogdemyndigheten" i motsvarande böjningsform.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

¹ Senaste lydelse av
24 § 2003:740
28 § 2003:740.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:500) om erkännande och verkställighet inom Europeiska unionen av frysningsbeslut

Härigenom föreskrivs att i 3 kap. 19 § lagen (2005:500) om erkännande och verkställighet inom Europeiska unionen av frysningsbeslut ordet "Skatteverket" skall bytas ut mot "Kronofogdemyndigheten".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.